

Varkenshouderij Houbensteyn Holding b.v. te Ysselsteyn, gemeente Venray

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

9 december 2008 / rapportnummer 1858-60

1. OORDEEL OVER HET MER

Houbensteyn Holding B.V. is voornemens haar varkensbedrijf uit te breiden. De drie bestaande stallen worden gesloopt. De voorgenomen activiteit is de nieuwbouw van een twee-etage stal voor het huisvesten van 1.797 zeugen, 400 gespeende biggen, 2 dekberen en 1.114 opfokzeugen.

Het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Venray, moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wm-vergunning (Wet milieubeheer). Ter onderbouwing is door de initiatiefnemer een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹ De Commissie constateerde tijdens de toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

- het ontbreken van een overzicht van de geurgevoelige objecten en de cumulatieberekeningen voor geur;
- een onvoldoende eenduidig en consistent gebruik van de invoergegevens bij de verspreidingsmodellen voor geur en ammoniak.

Verder constateerde de Commissie nog enkele aandachtspunten in het MER. Deze aandachtspunten betroffen geen essentiële tekortkomingen.

Bovenstaande punten zijn vervat in een memo dat op 8 september 2008 is toegezonden aan het bevoegd gezag. De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aanvulling ingediend bij het bevoegd gezag. Deze aanvulling is op 31 oktober 2008 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden. In de aanvulling worden alle bovenstaande punten behandeld. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop **de essentiële informatie aanwezig is** om het milieubelang een volledige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

In hoofdstuk 2 geeft de Commissie een toelichting op haar oordeel.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Geurbelasting

Het MER

In het MER was niet duidelijk aangegeven waar de geurgevoelige objecten zich bevinden en wat de afstanden van het voornemen tot deze objecten zijn. Daardoor was onduidelijk hoe hoog de geurbelasting op deze objecten is en of deze past binnen de normen zoals gegeven in de geurverordening van de gemeente Venray ten behoeve van de Wet geurhinder en veehouderij. De Commissie adviseerde om in een aanvulling de geurbelasting op alle geurgevoelige objecten in de omgeving in beeld te brengen en deze aan de Wet geurhinder en veehouderij te toetsen.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

De Commissie achtte eveneens - mede gezien de omvang van het initiatief en de woningen in de nabijheid van het initiatief - een berekening van cumulatieve geurbelasting voor dit project een wezenlijk onderdeel van de IPPC-omgevingstoets. De Commissie adviseerde om in een aanvulling de cumulatie van geurhinder (omgevingstoets) weer te geven, met en zonder de voorgenomen uitbreiding voor alle alternatieven, op basis van het verspreidingsmodel 'V-Stacks gebied'.

Aanvulling op het MER

De geurgevoelige objecten en de geurbelasting daarop zijn goed in beeld gebracht. Ondanks dat de cumulatieve geurhinder door het voornemen niet in beeld is gebracht met 'V-Stacks gebied', maar met een Arcadis GIS-module concludeert de Commissie dat de resultaten een correct beeld geven, vergelijkbaar met het verspreidingsmodel 'V-Stacks gebied'. Daardoor zijn de milieueffecten goed weergegeven. Uit de aanvulling blijkt dat bij alle alternatieven behalve alternatief 2 een afname plaatsvindt in de cumulatieve geurbelasting ten opzichte van de referentiesituatie.

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling ten aanzien van het milieuaspect geur alle voor de vergunningverlening relevante informatie geven.

Invoergegevens

Het MER

In het MER werden voor de berekeningen van de ammoniakdepositie en geurbelasting in de verspreidingsmodellen tegenstrijdige invoergegevens gebruikt. Bij de beschrijving in het MER van de bestaande situatie (blz. 24) was vermeld dat de dieren zijn gehuisvest in drie stallen. Echter de berekeningen van de depositie van ammoniak (blz. 31) en de geurbelasting (blz. 34) van het voorkeursalternatief waren uitgevoerd op basis van slechts twee emissiepunten. Bovendien waren de berekeningen voor de depositie van ammoniak en de geurbelasting bij de alternatieven gebaseerd op één emissiepunt, terwijl er twee emissiepunten op de bijgevoegde tekening zichtbaar waren. Eveneens was onduidelijk of kokers op de ventilatieluchtuitletten van de luchtwassers werden toegepast en of de effecten daarvan meegenomen waren in de berekeningen. Hierdoor was het de Commissie niet duidelijk wat de juiste vormgeving van het voornemen en de alternatieven is, en daarmee wat de milieueffecten ervan zijn. Daardoor treden er mogelijk andere milieueffecten op dan hetgeen in het MER werd verondersteld. De Commissie adviseerde de invoergegevens conform de gebruikershandleiding behorende bij 'V-Stacks vergunning' in combinatie met het voorgestelde ventilatiesysteem bij de alternatieven in te voeren en vervolgens de milieueffecten hiervan in beeld te brengen.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER zijn de invoergegevens die als basis dienen voor de berekeningen van de verspreidingscijfers voor ammoniak en geur aangepast.

Ondanks dat in de aanvulling niet is vermeld dat de uitlaatopeningen zijn aangepast, blijkt uit de nieuwe berekening dat in het voorkeursalternatief (VKA) de diameter en daardoor de luchtsnelheden zijn veranderd ten opzichte van het VKA zoals beschreven in het MER. De diameter is verkleind waardoor de uittreedsnelheid van de uitgaande ventilatielucht wordt verhoogd. De Commissie verwacht dat deze vergroting van de weerstand de haalbaarheid en een goede werking van het systeem niet onmogelijk maken. Als gevolg van de verkleining van de diameter zal bovendien de energiebehoefte toenemen. Bij alternatieven 1, 2 en 3 is een soortgelijke aanpassing van de uitlaatopening zoals bij het VKA toegepast.

- De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvulling de invoergegevens van de ammoniakdepositie en geurbelasting in de verspreidingsmodellen zijn aangepast. De Commissie schat in dat de gehanteerde verhoogde luchtsnelheden haalbaar zijn en daarmee alle relevante informatie ten aanzien van het milieuaspect geur en ammoniak gegeven is. De Commissie adviseert bovendien de extra energiebehoefte als gevolg van de aanpassingen aan de ventilatorkokers mede te betrekken in de besluitvorming.

3. OVERIGE OPMERKINGEN

Directe ammoniakschade

Uit het MER bleek dat op korte afstand van de locatie een frambozenkwekerij gevestigd is. Mogelijk treedt bij de gewassen van de kwekerij gewasschade op als gevolg van de ammoniakuitstoot. In afwijking van de vastgestelde richtlijnen was dit niet onderzocht. De Commissie adviseerde om de gewasschade aan de gewassen van de nabij gelegen frambozenkwekerij te onderzoeken.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is aangegeven dat de effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van het voornemen zijn beoordeeld aan de hand van het rapport 'Stallucht en planten'. Op basis van de gegevens opgenomen in dit rapport en uit de jurisprudentie kan geconcludeerd worden dat er als gevolg van dit voornemen geen gewasschade optreedt.

Ammoniak achtergrondconcentratie

Het MER

In het MER was aangegeven dat er geen toename van de ammoniakdepositie op de kwetsbare natuur optreedt. Echter er was niet beschreven hoe hoog de achtergronddepositie op de betreffende natuurgebieden was. De Commissie adviseerde om bij de vergunningaanvraag voor de milieuvergunning alsnog de achtergronddepositie te laten vermelden en te betrekken bij de beoordeling van de milieuvergunningaanvraag.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER zijn de achtergronddeposities op de kwetsbare natuur beschreven alsmede de kritische depositiewaarden van die kwetsbare natuur. Aangezien enkele invoerparameters zijn gewijzigd, zijn de verspreidingsberekeningen voor ammoniak opnieuw uitgevoerd. De resultaten zijn in de aanvulling weergegeven. Hieruit kan geconcludeerd worden dat bij alle beschreven alternatieven, behalve bij alternatief 2 er geen toename is in de ammoniakdepositie.

Luchtkwaliteit

Het MER

Uit het MER bleek dat de effecten van fijn stof waren bepaald op basis van een (verouderde versie van een) RMB-tabel². Hieruit blijkt dat er sprake is van een afname van de fijn stofemissie in de alternatieven ten opzichte van de referentiesituatie. De Commissie heeft gewezen op een mogelijk probleem bij de vergunningverlening. Op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) is namelijk de Wet luchtkwaliteit³ in werking getreden en deze vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. Tevens is op 19 juli 2008 de Ministeriële regeling⁴ van kracht geworden. Artikel 75 van deze regeling bepaalt dat voor het vaststellen van de gevolgen voor de fijn stof-concentraties gebruik dient te worden gemaakt van het Nieuw Nationaal Model (NNM, uitgave 1998, ISBN 90-76323-003).

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is dit aspect niet verder uitgewerkt. Ondanks dat er een afname is in de fijn stofemissie wijst de Commissie er nogmaals op dat niet volgens het verplichte model is getoetst. Zij adviseert bij de vergunningverlening de effecten van fijn stof te laten bepalen met een geaccepteerd model, zoals opgenomen in de Ministeriële Regeling "Beoordeling Luchtkwaliteit 2007".

² RMB: 'Handreiking luchtkwaliteit en veehouderijen'.

³ Wet luchtkwaliteit (Stb. 2007, 434)

⁴ Ministeriële Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007

Nitrificatie en denitrificatie van het spuiwater

Het MER

Uit het MER werd niet duidelijk of het spuiwater afkomstig van de luchtwassers wel wordt genitrificeerd en gedenitrificeerd. Daardoor was niet duidelijk hoeveel spuiwater er overblijft en wordt afgevoerd. De Commissie adviseerde om bij de vergunningverlening te verduidelijken of gebruik gemaakt wordt van nitrificatie/denitrificatie van het spuiwater en de effecten hiervan te betrekken bij de beoordeling.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling wordt vermeld dat denitrificatie alleen van toepassing is bij alternatieven 2 en 3. Verder is beschreven dat spuiwaterproductie bij de alternatieven 2 en 3 met nitrificatie/denitrificatie circa 95% kan worden teruggebracht. In de aanvulling is tevens aangegeven op welke wijze wordt voorkomen dat de ammoniakverwijdering als gevolg van het proces van nitrificatie/denitrificatie negatief wordt beïnvloed.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Houbensteyn Holding B.V.

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Venray

Besluit: vergunning in het kader van de Wet Milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: aanpassing varkenshouderij

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de inspraakreacties is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Peel en Maas d.d. 14 december 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 13 december 2006

ter inzage legging startnotitie: 15 december 2006 tot en met 25 januari 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 16 maart 2007

richtlijnen vastgesteld: 27 maart 2007

kennisgeving MER in: Peel en Maas d.d. 15 juli 2008

aanvraag toetsingsadvies: 15 juli 2008

ter inzage legging MER: 18 juli tot en met 28 augustus 2008

aanvulling MER: 31 oktober 2008

toetsingsadvies en aanvulling daarop: 9 december 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

ing. R.H. Schokker

BIJLAGE 2: Zienswijze

1. Houbensteyn Holding BV, Ysselsteyn

**Toetsingsadvies over het MER Varkenshouderij Houbensteyn
Holding te Ysselsteyn, gemeente Venray en de aanvulling daarop**

Houbensteyn Holding B.V. is voornemens haar varkensbedrijf uit te breiden. De drie bestaande stallen worden gesloopt. De voorgenomen activiteit is de nieuwbouw van een twee-etage stal voor het huisvesten van 1.797 zeugen, 400 gespeende biggen, 2 dekberen en 1.114 opfokzeugen. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Venray moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde vergunning Wet milieubeheer.

ISBN: 978-90-421-2527-8